

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/107/2022
Identifikačné číslo spisu:	2120206832
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:2120206832.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého Š. Č., narodeného X. E. XXXX, N. N. XXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov - matky M. T., narodenej XX. K. XXXX, N. N. XXX, zastúpenej advokátom Mgr. Ing. Jurajom Trokanom, Trnava, Vájanského 10 a otca N.K. Č., narodeného XX. O. XXXX, N. N. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Milošom Chrenkom, Trnava, Hlavná 25, o návrhu otca na zmenu úpravy styku s maloletým, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 13P/58/2020, o dovolaní matky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 16. februára 2022 sp. zn. 26CoP/88/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiadnemu z účastníkov nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej aj „súd prvej inštancie“, „prvoinštančný súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 2. augusta 2021 č. k. 13P/58/2020-80 výrokom I. upravil styk otca s maloletým Š. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod. a nepárny kalendárny týždeň v sobotu a v nedeľu od 9:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že počas pracovného týždňa si bude otec maloletého vyzdvíhovať v predškolskom alebo školskom zariadení; výrokom II. uložil matke povinnosť maloletého na styk s otcom riadne fyzicky a psychicky pripraviť a okrem pracovného týždňa otcovi odovzdať v stanovenom čase v mieste svojho bydliska, pričom matka je povinná poskytnúť otcovi náhradný termín styku s maloletým v prípade, ak sa tento styk nemohol z objektívnych dôvodov realizovať; výrokom III. uložil otcovi povinnosť dodržiavať stanovené hodiny styku s maloletým, maloletého na návrat k matke fyzicky a psychicky pripraviť a odovzdať matke v mieste jej bydliska; výrokom IV. zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 12P/20/2019-102 z 20. novembra 2019 v časti úpravy styku otca s maloletým a výrokom V. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1. Právne rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 24 ods. 4, § 25 ods. 2, § 26, § 28 ods. 2 zákona č. 6/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „ZoR“), § 217 zákona č. 160/2015

Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „CSP“) a § 52 a 58 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „CMP“).

1.2. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že od poslednej úpravy styku uplynulo 1 a pol roka, v čase ostatnej úpravy styku mal maloletý 2 a pol roka; konštatoval, že maloletý Š. je zdravý, od svojho narodenia žije v domácnosti so svojou matkou, kde má vytvorené vhodné podmienky pre vývoj a výchovu, ale vhodné podmienky pre vývoj a výchovu maloletého má aj otec, ktorý sa maloletému venuje a má o neho záujem. V konaní okresný súd nezistil, že by sa otec agresívne správal voči maloletému. Styk maloletého s otcom sa realizoval bez prespania, maloletý má problém u otca zaspať, tento problém má aj v škôlke. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že vzájomný vzťah rodičov maloletého je konfliktný, rodičia sa nevedia dohodnúť a na zmene úpravy styku otca s maloletým. Z takto vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je, aby malo pevné vzájomné citové väzby s obidvomi rodičmi s tým, že za situácie, že maloleté dieťa je zverené do osobnej starostlivosti matky, je potrebné v čo najväčšej miere podporovať (a to aj prostredníctvom upraveného styku) aj vzájomné citové väzby s otcom. Vychádzal z toho, že otec maloletého Š. má o neho záujem, venuje sa mu, je nepochybne schopný zabezpečiť starostlivosť o neho, dbať o jeho bezpečnosť a dodržiavať pravidlá napriek menej rozvinutým rodičovským schopnostiam v porovnaní s matkou. Uviedol, že v konaní neboli zistené žiadne dôvody, pre ktoré možno styk rodiča s dieťaťom obmedziť, preto je v najlepšom záujme maloletého podporovať jeho vzťah s otcom rozšírením styku tak, že počet víkendových dní v mesiaci bude rozdelený medzi rodičov v pomere 50:50.

1.3. K námietkam matky, že od poslednej úpravy styku uplynulo 6 mesiacov prvoinštančný súd poznamenal, že pre rozhodnutie je rozhodujúci stav v čase rozhodovania súdu a od poslednej úpravy styku do rozhodovania súdu uplynulo už 16 mesiacov, počas ktorých maloletý Š. prekročil hranicu troch rokov a začal navštevovať predškolské zariadenie; na strane maloletého tak došlo k zmene pomerov, odôvodňujúcej zmenu rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. To, že otec po narodení o maloletého Š. neprejavoval veľký záujem, súd prvej inštancie vyhodnotil spôsobom, že uvedenú skutočnosť nemožno vykladať tak, že otec nemá záujem ani teraz a doplnil, že povinnosťou súdu je vždy podporovať vzťah dieťaťa s oboma rodičmi. Sledujúc bezproblémovú realizáciu styku otca s maloletým okresný súd uložil matke povinnosť maloletého na styk s otcom riadne fyzicky a psychicky pripraviť, a okrem dní, keď si otec maloletého vyzdvihuje v škôlke, otcovi odovzdať v stanovenom čase v mieste svojho bydliska. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v § 53 a nasl. CMP a súčasne účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie matky rozsudkom z 16. februára 2022 sp. zn. 26CoP/88/2021 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil a rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že nezistil dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu, ale nakoľko tu bol nesúhlas matky s týmito dôvodmi, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami (§ 387 ods. 3 CSP), pre úplnosť odôvodnenia, aplikujúc pritom ustanovenia § 25 ods. 1, ods. 2, § 36 ods. 1, § 26 ZoR, čl. 3 ods. 1, čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 Charty základných práv Európskej únie a čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, považoval za potrebné doplniť, že súd v starostlivosti o maloletých pri svojom rozhodovaní sleduje pri rozhodovaní o usporiadaní vzťahov v rodine vždy najlepší záujem maloletého (čl. 3 ods. 1 Dohovoru), pokiaľ rodičia nie sú schopní dohody.

2.1. V tejto súvislosti odvolací súd konštatoval, že v čase ostatnej úpravy mal maloletý Š. dva roky a dva mesiace, celodennú osobnú starostlivosť oň vykonávala jeho matka, pričom v starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky, nedostatky v starostlivosti matky netvrdil ani otec maloletého. Od poslednej úpravy styku otca s maloletým až do času vyhlásenia napadnutého rozsudku uplynuli takmer dva roky, maloletý Š. mal takmer štyri roky (presnejšie tri roky a jedenásť mesiacov), bol starší, začal navštevovať materskú školu a teda došlo k zmene pomerov nielen pribudnutím veku ale aj zmenou výchovného prostredia maloletého, kedy podstatnú časť dňa trávil v materskej škole, bez matky. Styk

otca s maloletým dieťaťom sa riadne realizoval, otec po rozvoze manželstva prejavoval a aj naďalej prejavuje záujem o stretávanie sa so svojím synom, chce sa podieľať na jeho výchove a starostlivosti oň, vyživovaciu povinnosť si riadne plní.

2.2. S prihliadnutím na podstatné okolnosti prejednávaneho prípadu mal odvolací súd za to, že je nepochybne v záujme maloletého, aby sa vzťah maloletého s otcom rozvíjal, pričom v konaní nevyšli najavo žiadne skutočnosti, ktoré by takýto záver spochybnili. Odvolací súd sa stotožnil so zmenou styku upravenou preskúmaným rozsudkom súdom prvej inštancie s dôvetkom, že s navrhovanou zmenou úpravy styku súhlasil aj kolízny opatrovník; zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že takto upravený styk s maloletým sleduje legitímny cieľ, ktorým je udržiavanie vzťahov maloletého Š. s jeho otcom a zvolený model stretávania sa nepochybne umožňuje otcovi vybudovať a prehĺbovať vzájomný vzťah otca a dieťaťa, čo je vždy na prospech maloletého; považoval za potrebné tiež zdôrazniť, že rodičia by mali pri výchove maloletého kooperovať, v záujme maloletého zlepšiť komunikáciu a vzájomné vzťahy, čím prirodzene eliminujú vzájomné nezhody. Bol názoru, že je nepochybne v záujme maloletého, aby sa otec tiež podieľal na jej výchove a na starostlivosti o neho, keďže maloleté dieťa potrebuje k zdravému a harmonickému vývoju starostlivosť a lásku oboch rodičov.

2.3. Odvolací súd sa priklonil k rešpektovaniu prvoradého záujmu maloletého Š. a s prihliadnutím na všetky okolnosti prejednávanej veci súdom prvej inštancie určený rozsah styku považoval za primeraný. Z vyššie uvedených dôvodov podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, keď tento správne rozhodol o rozšírení styku otca s maloletým dieťaťom, povinnosti rodičov vo vzťahu k prevzatíu a odovzdávaniu maloletého dieťaťa ako aj o náhrade trov konania.

2.4. Na margo námietky matky, že napadnutý rozsudok nebol doručený do vlastných rúk jej splnomocnenému zástupcovi, odvolací súd s poukazom na ustanovenia § 223 ods. 1, § 105 ods. 1, § 110 ods. 1 veta prvá CSP, § 11 ods. 1, § 29 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a § 30 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) uviedol, že z elektronickej doručky a z údajov z elektronickeho súdneho spisu vyplýva, že napadnutý rozsudok bol splnomocnencovi matky doručený riadne, a to elektronicke do vlastných rúk, čím sa rozumie doručenie v zmysle § 29 ods. 3 zákona o e-Governmente, pričom právne účinky elektronickeho doručovania sú totožné ako v prípade s dokumentami v listinnej podobe. Konštatoval nezávadnosť v doručovaní s tým, že doručenie rozsudku splnomocnencovi matky do vlastných rúk (6. augusta 2021) bolo realizované správne a v zmysle vyššie citovaných ustanovení. Dodal, že pokiaľ ide o nedoručenie napadnutého rozsudku matke, takúto povinnosť súd prvej inštancie vzhľadom na jej zastúpenie pre celé konanie ani nemal. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP, pretože ide o konanie, v ktorom si každý z účastníkov platí trovy konania sám (§ 49 CMP) a žiaden z nich nemá ani nárok na ich náhradu od iného účastníka ak nie sú splnené podmienky pre aplikáciu výnimiek podľa § 53 CMP alebo podľa § 55 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala matka (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s poukazom na to, že jej súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Okresnému súdu vyčítala, že nedoručil rozsudok jej právnomu zástupcovi zákonným spôsobom do vlastných rúk v zmysle ustanovení CSP o doručovaní rozsudku; na nesprávne doručenie rozsudku upozornila už v podanom odvolaní, ale odvolací súd sa s touto jej námietkou vysporiadal skutkovo a právne neakceptovateľne.

3.1. Poukázala na to, že rozsudok prvoinstančného súdu síce bol doručený jej právnomu zástupcovi do elektronickej schránky, avšak nie predpísaným spôsobom. Ozrejmila, že vo všeobecnosti pri doručovaní zásielky do elektronickej schránky do vlastných rúk príde používateľovi (adresátovi) notifikácia o doručení správy, ktorú má používateľ možnosť v lehote 15 dní prevziať. Ak tak v lehote nespraví, uplatní sa na 16. deň fikcia doručenia. Namietala, že rozsudok súdu prvej inštancie bol právnomu zástupcovi doručený „priamo“ (bez možnosti potvrdiť jeho prevzatie, bez poslania notifikácie o jeho doručení) dňa 5. augusta 2021 o 11:17 hod. (správa s predmetom „13P/58/2020-83 rozsudok č. I. 80“). Následne bola dňa 6. augusta 2021 o 01:02 hod. právnomu zástupcovi doručená doručenka, z obsahu ktorej vyplýva, že správa s predmetom „13P/58/2020-83 rozsudok č. I. 80“ bola doručená 6. augusta

2021 o 00.00 hod. V tomto prípade ide o doručenkú vzťahujúcu sa k správe nedoručovanej do vlastných rúk, kedy je ako čas doručenia vždy uvádzaný nasledujúci deň, čas 00.00 hod. (doručenka je súčasťou súdneho spisu). Správa s rozsudkom bola doručená 5. augusta 2021 o 11.17 hod.; napriek tomu je však na doručenke uvedený iný čas a to z dôvodu, že nebola pôvodná správa doručovaná do vlastných rúk.

3.2. Dôvodila, že podľa § 29 ods. 3 zákona o e-Governmente doručením do vlastných rúk sa na účely elektronického doručovania rozumie doručenie, pri ktorom sa vyžaduje potvrdenie doručenia zo strany adresáta alebo osoby, ktorej je podľa osobitných predpisov možné doručovať namiesto adresáta (ďalej len "prijímateľ"), formou elektronickej doručenky odoslanej odosielateľovi. V prípade doručovania rozsudku okresného súdu, tento postup dodržaný nebol; rozsudok bol právnomu zástupcovi doručený „priamo“, bez možnosti „potvrdenia doručenia zo strany adresáta formou elektronickej doručenky“. Potvrdenie doručenia zo strany adresáta (právneho zástupcu) nebolo zrealizované. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Otec maloletého Š. Č. sa k dovolaniu matky nevyjadril.

5. Kolízny opatrovník maloletého Š. Č. k dovolaniu uviedol, že rozhodnutie o prípustnosti dovolania matky ponecháva na úvahe súdu.

6. Na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa vzťahuje Civilný mimosporový poriadok. V zmysle § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP neustanovuje inak, dovolací súd ďalej skúmal možnosť aplikácie ustanovení CSP pre konanie o dovolaní matky maloletého dieťaťa.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a treba ho odmietnuť. Na stručné odôvodnenie v zmysle § 451 ods. 3 veta prvá CSP dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

9. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

10. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej

v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP v spojení s § 431 ods. 2 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Matka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a namietá nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý nedoručil rozsudok jej advokátovi do vlastných rúk v zmysle ustanovení CSP o doručovaní rozsudku; nesúhlasila s tým, že rozsudok bol doručený „priamo“ bez možnosti potvrdiť jeho prevzatie, bez poslania notifikácie o jeho doručení v zmysle § 29 ods. 3 zákona o e-Governmente s tým, že jej právny zástupca nemal možnosť „potvrdenia doručenia zo strany adresáta formou elektronickej doručenky“.

14. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý proces.

15. V prípade, ak má strana aktivovanú elektronickú schránku, súd musí prioritne doručovať do tejto elektronickej schránky, pričom doručovanie sa spravuje v takom prípade ustanoveniami zákona o e-Governmente, konkrétne § 29 až § 34 tohto zákona, ktorý v časti o elektronickej doručovaní má charakter špeciality k ustanoveniam Civilného sporového poriadku o doručovaní. Nie je na vôli strany sporu alebo iného zúčastneného subjektu, akou formou jej/mu súd bude doručovať písomnosti. Povinnosť doručovať písomnosti do elektronickej schránky je kogentne upravená a nezávisí od vôle strany či iného subjektu (Horváth, E., Andrášiová, A., Henčeková, S. Civilný sporový poriadok Komentár, 2. doplnené a prepracované vydanie. Wolters Kluwer SR s. r. o., 2018, s. 380).

16. Podľa § 29 ods. 2 zákona o e-Governmente do vlastných rúk sa elektronicky doručujú elektronické dokumenty, ktoré sú podľa tohto zákona z hľadiska právnych účinkov totožné s dokumentom v listinnej podobe, o ktorom osobitné predpisy ustanovujú, že sa doručujú do vlastných rúk.

16.1. Podľa § 29 ods. 3 zákona o e-Governmente doručením do vlastných rúk sa na účely elektronickej doručovania rozumie doručenie, pri ktorom sa vyžaduje potvrdenie doručenia zo strany adresáta alebo osoby, ktorej je podľa osobitných predpisov možné doručovať namiesto adresáta (ďalej len „prijímateľ“), formou elektronickej doručenky odoslanej odosielateľovi.

16.2. Podľa § 30 ods. 1 zákona o e-Governmente elektronickej doručenkou sa rozumie elektronický dokument obsahujúci údaj o dni, hodine, minúte a sekunde elektronickej doručenia, identifikátor osoby prijímateľa, identifikátor osoby odosielateľa a identifikáciu elektronickej úradnej správy a elektronických dokumentov, ktoré sa elektronicky doručujú; identifikácia elektronickej úradnej správy a elektronických dokumentov musí zabezpečiť vytvorenie logickej väzby na túto správu a dokumenty, ktoré obsahuje.

16.3. Podľa § 30 ods. 3 zákona o e-Governmente prijímateľ potvrdzuje elektronickej doručenku prostredníctvom funkcie určenej na tento účel.

16.4. Podľa § 30 ods. 4 zákona o e-Governmente elektronickej doručenka sa zasiela do elektronickej schránky odosielateľa príslušnej elektronickej úradnej správy, ktorej doručenie elektronickej doručenky potvrdzuje, a to aj, ak táto elektronickej schránka nie je aktivovaná; to neplatí, ak odosielateľ nie je známy alebo ak nemá zriadenú elektronickej schránku.

16.5. Podľa § 30 ods. 6 zákona o e-Governmente elektronickej doručenka sa vytvára a potvrdzuje pri

každom elektronickom doručení, pričom ak nejde o doručenie do vlastných rúk, vytvára a potvrdzuje sa podľa odseku 2 automatizovane, keď nastane moment doručenia podľa § 32 ods. 5.

16.6. Podľa § 32 ods. 4 zákona o e-Governmente ak sa elektronicky doručuje do vlastných rúk, prijímateľ je povinný potvrdiť doručenie elektronickej úradnej správy formou elektronickej doručenky; potvrdenie doručenia je podmienkou sprístupnenia obsahu elektronickej úradnej správy prijímateľovi v jeho elektronickej schránke. Elektronická úradná správa sa sprístupní v momente potvrdenia doručenia.

17. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Hodno zdôrazniť, že dôvod zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP nahradil pôvodný dôvod podľa § 237 písm. f) OSP: (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu vyplýva, že doterajší pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ sa nahradil pojmom „právo na spravodlivý proces“, ktorého obsahové znaky vyplývajú z konštantnej judikatúry Európskeho súd pre ľudské práva i Ústavného súdu Slovenskej republiky.

18.1. V tomto zmysle musí konanie ako celok vykazovať znaky spravodlivosti, nestačí jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania, a naopak, ak konanie ako celok znaky spravodlivosti nevykazuje, bude dovolanie prípustné vždy. Možno konštatovať, že pri posudzovaní nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, bude nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv bude potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietat alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

19. Pre pripomenutie, podstata argumentácie matky spočívala v tvrdení, že rozsudok súdu prvej inštancie nebol doručený jej advokátovi zákonom predpísaným spôsobom do vlastných rúk (podľa § 223 ods. 1 CSP rozsudok sa doručuje stranám do vlastných rúk).

19.1. K tomu dovolací súd uvádza, že ak je strana sporu zastúpená zákonným zástupcom alebo procesným opatrovníkom, súd rozsudok doručuje tomuto zástupcovi alebo opatrovníkovi. Ak má strana sporu zástupcu so splnomocnením na celé konanie, rozsudok sa doručuje len tomuto zástupcovi (§ 110 ods. 1 CSP). Ak má adresát rozsudku aktivovanú elektronickú schránku podľa zákona o e-Governmente, súd rozsudok doručuje do jeho elektronickej schránky. Rozsudok je doručený jeho prevzatím adresátom z elektronickej schránky (uložená správa sa adresátovi sprístupní po potvrdení elektronickej doručenky), alebo sa v zmysle § 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente považuje za doručený márnym uplynutím pätnásťdňovej úložnej lehoty.

20. Na ďalšie ozrejmienie veci dovolací súd poznamenáva, že doručovanie súdnych písomností je dôležitým procesným úkonom súdu, ktorý umožňuje subjektom konania oboznámiť sa so stavom a priebehom konania, ako aj s procesnými právami, ktoré im priznáva zákon a procesnými povinnosťami, ktoré im ukladá zákon alebo súd. Keďže meritórne rozhodnutie súdu je výsledok, ku ktorému vlastne celé konanie smeruje, doručeniu rozsudku je zo strany súdu potrebné venovať náležitú pozornosť.

20.1. Pre splnenie povinnosti súdu doručiť rozsudok (ale aj akúkoľvek inú písomnosť) je nevyhnutné účinné doručenie, tzn. preukázateľné splnenie predpokladov pre vyvodenie záveru o doručení (reálne prevzatie písomnosti adresátom, alebo splnenie zákonných predpokladov pre vyvodenie fikcie doručenia).

21. V okolnostiach prejednávanej veci matka maloletého Š. zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, po tom, čo jej bol doručený rozsudok súdu prvej inštancie (hoci aj nie do vlastných rúk), podala proti rozsudku súdu prvej inštancie včas odvolanie, v ktorom namietala nepreukázanie dôvodov na rozšírenie styku otca s maloletým, nakoľko okresný súd nesprávne vyhodnotil skutkový stav a na základe toho vec nesprávne právne posúdil. Oponovala aj tým, že prvoinštančný rozsudok nebol

doručený jej splnomocnenému zástupcovi do vlastných rúk v zmysle príslušných ustanovení CSP a preto ho považuje za neplatne doručený.

21.1. Odvolací súd vykonal odvolací prieskum v celej šírke a v napadnutom rozhodnutí z hľadiska podaného odvolania matky preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP; z odôvodnenia implicitne vyplýva, že žiaden z matkou uvádzaných odvolacích dôvodov nebol naplnený.

21.2. Za danej situácie nemožno podľa názoru dovolacieho súdu dospieť k záveru o porušení práva matky na spravodlivý proces tým, že prvoinštančný rozsudok nebol doručený jej splnomocnenému zástupcovi do vlastných rúk v zmysle príslušných ustanovení CSP a že bol doručený „priamo“ bez možnosti potvrdiť jeho prevzatie, bez poslania notifikácie o jeho doručení v zmysle § 29 ods. 3 zákona o e-Governmente. Je predsa zjavné, že matka si predmetný rozsudok prostredníctvom svojho advokáta reálne prevzala, oboznámila sa s jeho obsahom a mala možnosť na neho procesne reagovať podaním opravného prostriedku; postupom okresného súdu preto nedošlo k znemožneniu realizovať procesné práva matky maloletého ako účastníčky konania. Odvolací súd následne z hľadiska podaného odvolania matky rozsudok súdu prvej inštancie preskúmal v celej šírke a pri hodnotení skutkových zistení a právnom posudzovaní veci neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo. V danom prípade preto ani porušenie kogentných procesných ustanovení § 29 ods. 3 v spojení s § 32 ods. 4 zákona o e-Governmente a priori nezakladá zmätočnosť vadu v takej (kvalifikovanej) miere, v ktorej by došlo k znemožneniu uskutočňovania procesných práv patriacich matke maloletého Š..

21.3. Keďže v okolnostiach prejednávanej veci došlo k preukázateľnému doručeniu rozsudku súdu prvej inštancie t. j. k reálnemu prevzatiu písomnosti advokátom matky, napriek tomu, že nebol dodržaný lege artis postup o potvrdení doručenia zo strany prijímateľa (advokáta matky) formou elektronickej doručenky odoslanej odosielateľovi (§ 29 ods. 3 v spojení s § 32 ods. 4 zákona o e-Governmente) možno zopakovať, že predmetná vada v doručovaní rozsudku súdu prvej inštancie, s ohľadom na už vyššie uvedené, nedosahuje takú intenzitu procesného pochybenia okresného súdu, aby dovolací súd mohol konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces.

22. Nie každé procesné pochybenie súdu znamená, že bolo porušené právo na spravodlivý proces; ak súd síce nepostupoval správne, ale v dôsledku tohto nesprávneho postupu nedošlo k takej intenzite zásahu, že ho nemožno hodnotiť ako porušenie práva na spravodlivý proces, nie je namieste, aby došlo k naplneniu predpokladov pre tento dôvod zmätočnosti. O naplnení dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP pôjde vtedy, ak postup súdu, ktorý znemožní realizáciu práv strany sporu, dosiahne takú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé; v danej veci však o takýto prípad nešlo.

23. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že matka maloletého Š. neopodstatnene namieta, že súdy nižších inštancií nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd dovolanie matky preto odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

24. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.